

**Spolek
Ametyst**

v ý r o č n í z p r á v a 2 0 2 0

Úvodní slovo

Rok 2020 byl pro nás všechny rokem, ve kterém jsme měli možnost se zastavit, zamyslet, naučit se trpělivosti, empatii a ohleduplnosti. Byl to rok osobních i pracovních zkoušek.

S polovinou března se i pro Amethyst „zastavil svět“. Z rozjetých výukových programů zůstaly najednou naše lektorky bez práce. Přírodovědcům se snížila možnost osobních schůzek a konzultací v terénu s dalšími odborníky. Ale protože jsme parta báječných lidí, s danou situací jsme se poprali, jak nejlépe jsme uměli a mohli. Volné chvílky jsme věnovali vylepšování výukových programů, renovaci prusinské učebny a údržbě prusinské zahrady.

Přes léto jsme se opět naplno rozjeli v terénech i na příměstských táborech a nedočkavě čekali na podzim a nový školní rok. Situace se nám sice opět zkomplikovala, ale my přesto jedeme dál a věříme, že brzy bude líp.

Chceme poděkovat všem, kdo Amethyst podporují a pomáhají mu v jeho činnosti. Všem zaměstnancům, členům, partnerům a příznivcům.

Rok 2020 v číslech

- 94** realizovaných výuk
- 1860** zapojených žáků
- 2969** odučených účastníkůhodin
- 1** vzdělávací akce pro pedagogy
- 1** akce pro veřejnost
- 11** škol v projektech
- 16** inventarizačních průzkumů (ptáci, obojživelníci, plazi, brouci, vegetace, flóra)
- 8,8 km** biologických průzkumů podél železniční trati
- 60,77 ha** ostatních biologických průzkumů
- 3** plány péče o chráněná území

sekce ochrana přírody

sekce ochrana přírody

Vedle projektů spočívala hlavní činnost sekce ochrany přírody opět v terénní práci pro zpracování inventarizačních průzkumů chráněných území, biologických průzkumů k plánovaným záměrům, k plánům péče a také jsme vykonávali např. biologický dozor.

V Jihočeském kraji jsme realizovali celkem 16 inventarizačních průzkumů maloplošných zvláště chráněných území. Sledovali jsme výskyt následujících skupin organismů: ptáci, obojživelníci, plazi, brouci, cévnaté rostliny a byla zpracovávána také inventarizace vegetace. Jednalo se o lokality v okrese Prachatice, Strakonice, Písek a Český Krumlov, a sice v následujících chráněných územích: Polední, Bílý kámen, Tůně u Hajské, Velká Kuš, Na opukách, Skalský a Klokočinská olšina, Rapotínská březina, Ševcova hora. Data o nalezených druzích budou použita především k optimalizaci péče o území a budou zpřístupněna široké veřejnosti v Nálezové databázi ochrany přírody spravované Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky.

Jako každoročně jsme zpracovávali plány péče o maloplošná zvláště chráněná území. Jednalo se o přírodní památku Kamenec a Kakejcov v Plzeňském kraji. V případě lokality Kakejcov jsme mohli dobře porovnat vývoj lokality, neboť jsme zde v r. 2008 již zpracovávali předchozí plán péče.

sekce ochrana přírody

V roce 2020 jsme ukončili dvouletý monitoring části zvláště chráněného území Káraný – Hrbáčkovy tůň nedaleko Čelákovic. Jednalo se o monitoring cévnatých rostlin, biotopů, vodních měkkýšů, ryb, obojživelníků a plazů, a sice ve dvou blízkých tůňích v široké nivě řeky Labe – Velká a Malá Arazimova tůň.

Zároveň jsme ve Středočeském kraji zahájili dvouletý přírodovědný průzkum v přírodní památce Slavkov. Je zaměřen na obojživelníky, ptáky, rostliny, vegetaci a orientačně také na hmyz. Získaná data nám poslouží pro zpracování plánu péče v roce 2021.

Opět jsme realizovali biologické průzkumy podél železničních tratí v souvislosti s modernizací železničních přejezdů. Jednalo se o tratě u obcí Kamenný Újezd a Holkov na Českobudějovicku, u obcí Březno a Kolomuty na Mladoboleslavsku a u Ronova nad Doubravou nedaleko Čáslavi. Plánované zásahy se týkají bezprostředního okolí železnice a ve většině případů nemají negativní vliv na navazující přírodní prostředí.

V průběhu vegetační sezóny jsme také navštěvovali okolí řeky Klabavy v Kamenném Újezdu u Rokycan, kde je plánován záměr přírodě blízkých protipovodňových opatření. Biologický průzkum byl zaměřen na ptáky, netopýry, obojživelníky, plazy a botaniku.

sekce ochrana přírody

Dále byl realizován celosezónní zoologický průzkum v lokalitě Vysoká u Dobřan, kde jsou plánovány deponie zeminy. Vedle průzkumu ptáků, obojživelníků a plazů jsme zde podnikli také entomologické průzkumy.

Další průzkum byl situován v pískovně Kounice v okrese Nymburk, kde probíhá dotěžení lokality a na části již zavážení zeminou a sutí. Byl tu zopakován již v minulosti provedený průzkum obojživelníků plazů a ptáků. Na podzim jsme zpracovali biologické posouzení projektu „Obnova zámeckého parku Nečtiny“ za účelem přidělení dotace OPŽP pro vlastníka objektu, kterým je Západočeská univerzita v Plzni. Posouzení se týkalo netopýrů, ptáků, obojživelníků, plazů, hmyzu, vegetace a cévnatých rostlin.

V listopadu 2020 jsme začali s prováděním stavebního dozoru železniční stavby „Uzel Plzeň, 5. stavba Lobzy – Koterov“ v délce necelých 4 km. Stavba řeší rekonstrukci stávající železniční tratě ve směru od Českých Budějovic před vjezdovým obloukem stanice Plzeň – Koterov a končí před lobezkým kolejištěm stanice Plzeň hl. nádraží. Terénní návštěvy se týkaly především kontroly kácení dřevin. V rámci nově plánované železniční trati Plzeň – Stod jsme zpracovávali doplnění podkladů pro povolení výjimky ze zákazů k ochraně zvláště chráněných druhů živočichů.

sekce ochrana přírody

projekty v roce 2020

Projekt TetraoVit

Revitalizace rašelinišť a management biotopu tetřívka obecného ve východním Krušnohoří

Projekt zaměřený na zlepšení stavu biotopu tetřívka obecného ve východní části Krušných hor byl v roce 2020 dokončen. Byly naplněny všechny plánované milníky a především se podařilo splnit hlavní cíl projektu, kterým bylo vytvořit podrobný plán opatření pro tetřívka obecného v důležitém území jeho výskytu – v Krušných horách v okolí Cínovce. Na projektu spolupracovala řada partnerů z obou stran česko-saské hranice.

Naším hlavním úkolem roku 2020 bylo navrhnout a dovést do finální podoby podrobný soubor opatření, která by měla tetřívkově pomoci – Akční plán pro tetřívka obecného (milník č. 3). V úzké spolupráci s dalšími partnery a vlastníky pozemků se opatření musela vyladit tak, aby znamenala zlepšení nebo zachování stavu biotopu tetřívka, ale zároveň byla přijatelná pro lesníky, turisty a místní samosprávu. Součástí projektu tak bylo velké množství často nelehkých jednání, v poslední době navíc ztížených nemožností se osobně potkat. Výsledkem je několik velmi podrobných projektů připravených k realizaci. Měla by se revitalizovat rašeliniště, vytvářet otevřené plochy v lesích, sázet více listnatých dřevin, usměrňovat turistické stezky. A to na území saských i českých státních lesů i na území dalšího soukromého majitele. Znalosti získané v předchozích etapách jsme v roce 2020 využili i pro návrh opatření v dalších

oblastech s výskytem tetřívka – v navazujících částech Krušných hor a v Krkonoších (milník č. 4).

O nutnosti ochrany tetřívka a celého společenstva rašelinišť jsme se také snažili informovat veřejnost. Pravidelně jsme aktualizovali webové stránky projektu (www.tetrivci.cz) a o našich aktivitách jsme informovali také na facebooku a webu Spolku Ametyst. Mluvili jsme na odborných seminářích i do novin, a podařilo se nám vydat komiks o tetřívkově v české i německé verzi. Snad to celé alespoň trochu přispěje k přežití ohroženého tetřívka ve střední Evropě...

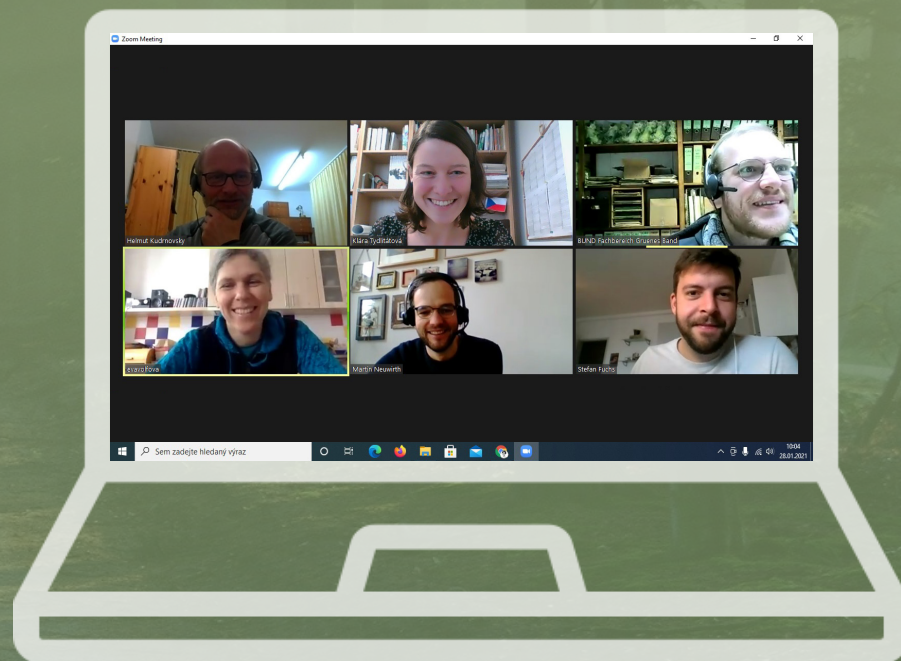
Projekt D2C – DaRe to Connect

Podpora ekologického propojení dunajského regionu podél Zeleného pásu prostřednictvím území Natura 2000

Projekt sdružuje 11 partnerů z 8 evropských zemí, které dříve dělila Železná opona. Cílem je navrhnout ekologické koridory a konkrétní plány a doporučení, které povedou k lepšímu propojení cenných ekosystémů.

Práce na výstupech projektu byla poznamenána pandemií SARS-CoV-2. Většina naplánovaných setkání a workshopů se přesunula do on-line prostoru. S kolegy z Vídeňské univerzity, Agentury životního prostředí Rakouska a Bavorské pobočky BUND jsme se potkávali nad regionálními doporučeními pro Pilotní region 1. Naplánovali jsme a uskutečnili online workshop pro stakeholdery v jednotlivých zemích. Na základě výstupů z workshopu pro české účastníky vznikla pracovní skupina pro šumavské louky, jejímiž členy jsou zaměstnanci NP Šumava, AOPK ČR, MŽP ČR, ale i odborníci z českých univerzit a nevládních organizací.

Během zlepšení epidemické situace v letních měsících jsme uspořádali společně s NP Šumava tři exkurze do Zeleného pásu Evropy. Také jsme navázali spolupráci se skautskými oddíly zapojenými do projektu Patronáty Skautského institutu. Podzimní měsíce jsme strávili zpracováním dat a tvorbou analýzy bariér v Pilotním regionu 1 a přípravou návrhů strategie managementu luk a opatření pro jeřábka lesního a dále přípravou regionální strategie adaptačních opatření pro Pilotní region 1.

sekce ekovýchova

sekce ekovýchova

Přes veškeré změny a nepříjemné okolnosti jsme se nadále věnovali především environmentálnímu vzdělávání.

Našimi programy jsme se snažili o prohloubení povědomí o přírodních zákonitostech, o příjemné zážitky v přírodním prostředí a o upevnění vztahu dětí k přírodě.

Kvůli nastalým opatřením jsme letos pracovali převážně s žáky v mateřských školách a s mladšími dětmi na základních školách. Programy probíhaly ve školních zahradách, učebnách a tentokrát pouze výjimečně na naší terénní stanici v Prusinách u Nebílov.

Část proběhlých výuk hradily školy nově pomocí dotace – jako projektový den z tzv. Šablon.

sekce ekovýchova

V únoru a březnu jsme díky dlouholeté spolupráci s městem Rokycany realizovali výukové programy zaměřené na správné nakládání s odpady. Jednalo se o žáky 4., 6. a 8. tříd rokycanských základních škol. Vznikl tak ucelený cyklus programů o odpadech pro ZŠ, který může Ametyst nadále nabízet všem zájemcům.

Od poloviny března do konce května bylo bohužel nutné z důvodu pandemické situace zrušit všechny plánované výukové programy. Ve zbytku kalendářního roku byl počet objednávek přibližně o polovinu nižší než v roce 2019.

Celkem jsme realizovali 94 jednodenních výuk, do kterých se zapojilo 1816 žáků. Také se nám podařilo uskutečnit jednu výuku ve školní družině a jednu naučnou vycházku pro veřejnost.

sekce ekovýchova
- *spolupráce* -

Ve spolupráci s MAS Aktivios jsme v červenci a srpnu 2020 uskutečnili dva příměstské tábory.

Další spolupráce probíhala s MAS Radbuza, která spočívala v několika výukových programech “Dešťovka náš kamarád” v mateřských a základních školách. Z důvodu následného přerušení výuk budeme v této spolupráci pokračovat i v roce 2021, kdy nás čekají výukové programy na 1. i 2. stupni základních škol a instalace sudů na dešťovou vodu.

Ve spolupráci s KCVJŠ (Krajské centrum vzdělávání a jazyková škola, Plzeň) se nám podařilo pokračovat v tradici a uspořádat tentokrát v online podobě krajskou konferenci učitelů ekologické výchovy.

Jako každý rok jsme pomáhali koordinovat informační rozesílky do škol a školek v Plzeňském kraji zapojených v síti M.R.K.E.V. a Mrkvička.

sekce ekovýchova

projekty v roce 2020

Biopoklad do školních zahrad

projekt finančně podpořil Fond životního prostředí města Plzně

V tomto projektu byly sestaveny dvě metodiky výukových programů, a sice pro 1. a 2. stupeň základních škol.

Uskutečnilo se celkem 14 programů, které proběhly na školních zahradách zapojených plzeňských škol.

Žáci zkoumali a porovnávali vzorky půdy ze záhonu a čerstvého kompostu. Věnovali se rozkladačům a jejich roli v kompostu i v potravních řetězcích. Učili se správně třídít bioodpad a kriticky zhodnotit možnosti nakládání s ním. Vytvořili si plakát s návodem na třídění bioodpadu a ozdobili si nádobu určenou ke sběru tohoto materiálu ve třídě. Výstupem projektu jsou metodiky, pracovní listy a metodický list. Také byl všem zapojeným školám do zahrady nainstalován dřevěný kompostér.

Hravě na odpady

*projekt finančně podpořil odbor školství, mládeže a sportu
Krajského úřadu Plzeňského kraje*

Pro ucelení naší nabídky programů o odpadech vznikly v rámci projektu dvě nové metodiky k výukovým programům.

Metodika “Hravě na odpady” je určena předškolákům. Žáci svými smysly zkoumají, co do přírody patří a co ne.

Druhá metodika “Jaký dopad má elektroodpad?” je vhodná především pro první ročníky středních škol a seznamuje žáky s problematikou elektroodpadu. Účastníci se ozví, proč je téma důležité, a jak mohou sami přispět ke zlepšení životního prostředí. Kvůli dočasnému uzavření škol byl výukový program převeden do online podoby. Školám je přístupný zdarma přes odkaz na našich webových stránkách.

Učíme se pro přírodu

*projekt finančně podpořil Státní fond životního prostředí
České republiky*

Cílovou skupinou projektu jsou žáci mateřských, základních a středních škol v Plzeňském kraji. Zábavnou a hravou formou se snažíme žáky a pedagogy motivovat k pobytu v přírodě, a to po celý rok.

Díky nabytým zážitkům si účastníci prohlubují vztah k přírodě. Výukové programy probíhají venku v blízkém okolí školy nebo školky, ve vybraných přírodních lokalitách Plzně, nebo na naší terénní stanici v Prusinách u Nebílov.

E-learning a terénní programy v Plzni a okolí

projekt finančně podporuje Nadační fond Zelený poklad

Cílem projektu je vyzkoušet si e-learning a prostřednictvím zážitku a praktické činnosti podpořit zájem žáků o přírodu a dění v ní. V r. 2020 jsme připravili metodiky pro terénní výuku a doufáme, že v následujícím roce bude možné návštěvy uskutečnit. Žáci budou mít příležitost poznat z přírodovědného pohledu Ostrou Hůrku, Lobežský park, Mikulku a Hradiště a dozvědět se a vyzkoušet si základní principy péče o daná území.

pobočka Prusiny

pobočka Prusiny

Terénní stanice Ametystu na Prusinách i v tomto roce poskytovala zázemí pro environmentální programy pro školy i veřejnost, byť v mnohem menší míře.

Využívali jsme třídu v budově staré školy, zahradu, sad a přilehlé pozemky. Ve dvoře chováme nadále ovce, králíky, husy, kachny i slepice. O letních prázdninách jsme v Prusinách realizovali dva týdenní turnusy příměstského tábora Tajemný svět přírody, které na území jižního Plzeňska pořádá MAS Aktivios.

Udržujeme pestrou zahradu pod domem – pokračujeme ve stavbě suchých zídek, dosazujeme další druhy do trvalkového záhonu i jedlého svahu. V sadu a na dalších loukách prusinského kopce jsme pokračovali v mozaikovitě seči. Zahájili jsme pozvolnou obnovu starého sadu výsadbou šesti nových stromů starých odrůd (5 třešní a 1 švestka).

Biodiverzitu podporujeme také na lokalitě Ostrá Hůrka (při jihovýchodním okraji Plzně), kde jsme i v roce 2020 kosili, vyřezávali křoviny a káceli náletové dřeviny. Lokalita byla zařazena do projektu Skautského institutu s názvem Patronáty, v jehož rámci bude do péče o území zapojen 58. oddíl Sluneční údolí ze Starého Plzeňce.

Spolek Ametyst

Lidé v roce 2020

Jana Barešová, Vlasta Benediktová, Štěpánka Čížková, Nelly Davidová, Venuše Makrlíková, Michala Mariňáková, Iveta Pišvejcová, Jana Pohlová, Tomáš Pruner, Lenka Prunerová, Lucie Šefčíková, Vendula Tichotová, Klára Tydlitátová, Ondřej Volf, Eva Volfová

Jsme členy

Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina, Koalice pro Naturu 2000 (Neformální sdružení NNO), European Green Belt Association e.V. a MAS Aktivios (místní akční skupina jižní Plzeňsko)

**Spolek
Ametyst**

finanční zpráva za rok
2020

finanční zpráva pro rok 2020

(čísla jsou zaokrouhlena na celé koruny)

Spolek Ametyst

Náklady 2 244 091 Kč

Výnosy 2 321 573 Kč

Výsledek hospodaření 77 482 Kč

Výnosy v sobě zahrnují zejména dotace v celkové částce 1 448 060 Kč - podpořeny byly hlavně projekty: „DaRe to Connect“ - Interreg, „TetraoVit“ - program spolupráce ČR – Svobodný stát Sasko; projekt „Hravě na odpady“ - Plzeňský kraj; “E-learning a terénní programy v Plzni a okolí” – Nadační fond Zelený poklad; „Biopoklad“ - statutární město Plzeň; „Učíme se pro přírodu“ - SFŽP. Tržby za služby byly v roce 2020 ve výši 635 349 Kč. V roce 2020 byl vyčerpán fond ze zisků z minulých let ve výši 188 766 Kč.

Ametyst v roce 2020 zaměstnával 6 pracovníků na částečné úvazky (PS, DPČ) převážně v projektech a další 4 zaměstnance na DPP – mzdové náklady činily 1 373 654 Kč. Další významnou nákladovou položkou byly služby 734 225 Kč a materiál 92 325 Kč.

Celý rok byl významně postižen pandemií Covid 19, což mělo dopad hlavně na výpadek tržeb za výukové programy. Zaměstnanci také čerpali krizové ošetřovné.

finanční zpráva pro rok 2020

(čísla jsou zaokrouhlena na celé koruny)

Spolek Ametyst - sekce ochrany přírody

Náklady 321 208 Kč

Výnosy 387 256 Kč

Výsledek hospodaření 66 048 Kč

Náklady a výnosy pobočky jsou za přijaté a poskytnuté služby. Pobočka neměla v daném roce žádné zaměstnance.

Spolek Ametyst – pobočka Prusiny

Náklady 69 808 Kč

Výnosy 90 110 Kč

Výsledek hospodaření 20 302 Kč

Pobočka získala v roce 2020 dotaci z „Programu péče o krajinu“ ve výši 36 700 Kč. Dále realizovala zakázky na plány péče v hodnotě 53 410 Kč. Pobočka měla v daném roce zaměstnance na dohodu o provedení práce.

Občanské sdružení Ametyst – pobočka Karlovy Vary “v likvidaci”

V průběhu roku došlo k likvidaci pobočného spolku. Likvidační zůstatek převzal Spolek Ametyst.

Občanské sdružení Ametyst – program Ekovýchova “v likvidaci”

V průběhu roku došlo k likvidaci pobočného spolku. Likvidační zůstatek převzal Spolek Ametyst.